

Gînduri

Puțini sînt copiii care, cînd încep să viseze, să nu se dorească actorii... Cu mina pe inimă declar — eu n-am făcut nicicînd excepție... și nici de visuri n-am scăpat. Îmi luam un scîunel, păpușile, și tot ce îmi mai folosea închipuirii și mă așezam într-un colț. Îmi cream astfel **scena** și, ore în șir, imaginam, eu și păpușile mele, lumea pe care mi-aș fi dorit-o. Nu comunicam nimănui, nu treceam prin nici o comisie, și, de la text la regie și pînă la scenografie, totul, dar absolut totul, îmi aparținea. Mai tirziu, pînă în zilele noastre (ale mele), povesteam, convingeam, că la 15 ani am dansat pe scenă... dacă e adevărat ori nu, nu știu sigur, cert e că atît de mult am visat, încît am ajuns să-mi amintesc ceea ce poate n-am trăit... Să fii actor, să joci teatru, să poți, măcar o stagiune, să fii altul decît cel de fiecare zi, să poți să-i faci pe oameni să plîngă și să ridă cu tine — ai bagheta magică. Cînd un om poate să plîngă soarta altui om înseamnă că este atinsă o planetă nevăzută, sensibilă, a inimii celei bune întru simțire... Aș vrea, chiar și acum, o stagiune măcar, să fiu actor, să am un rol care să-mi dea puterea să distrug răul în folosul binelui, uritul, în favoarea frumosului... aș umple sala cu dragoste de om pentru om... urîților (sufletește) nu le-aș da bilete de intrare la reprezentarea mea, încît, măcar o stagiune, să fiu fericită... Ca pictor, nu sînt adepta artei goale, a artei înțelese doar de cîțiva mîmeuri. Nu îmi pun problema teimei în artă — am intrat în ea cînd m-am născut și voi ieși (poate) cînd voi muri. Totul e, în acest parcurs de viață, să faci din artă o scenă a sincerității. Cred că toate artelor au ceva comun — sufletul. Teatrul are o vrajă în plus, o vrajă pentru care actorul muncește din greu — confruntarea imediată cu publicul, partizan al trăirilor actorilor, al risului și plînsului și emoției purificatoare — încît omagiul actorului vine firesc, în loc de incheiere — aplauze, ca în teatru, și gînduri bune pentru arta cea de toate zilele.

toată lumea
iubește teatrul

toată lumea
iubește teatrul

■ Petre Ghelmez

Actorii noștri au har

— Stimate Petre Ghelmez, vă place teatrul?

— Ca fiecărui om: foarte mult!

— Ce reprezintă pentru dvs. arta Thaliei?

— „Oglinda teribilă în care oamenii, societățile s-au privit de cînd se știu. Se spune, de pildă, că desenul ar fi apărut o dată cu fixarea primei umbre umane pe peretele peșterii... Dar cînd acel om primitiv „poza” confratelui său, lăsîndu-și umbra prinsă în zgîrîitura cărbunelui, pe stîncă zgrunțuroasă, nu făcea oare și puțin teatru?! Ca să nu mai vorbim de momentul dansurilor rituale, prin care omul dorea să imblînzească stihiele naturii, divinitățile... Antichitatea grecească, și nu numai ea, a luat oglinda aceasta fantastică și i-a pus-o omului cu putere drept în față. Și omul, văzîndu-se, a plîns! Și ea să nu-l înfricoșeze de-a binelea, a întors oglinda, și omul văzîndu-se, a ris! Între ris și plîns, cele două fețe ale oglinzii, se află întreaga istorie a teatrului. La drept vorbind, de cele mai multe ori, cele două fețe se suprapun, așezîndu-ne dinainte acel „risu-plînsu” despre care folclorul românesc vorbește atît de tulburător. Nu știu dacă lacrimile de bucurie și cele de durere au același grad de salinitate... Sînt sigur însă că amestecul ambelor categorii a dat salinitatea optimă pentru nașterea vieții... A vieții teatrului...”

— Care este dramaturgul dvs. preferat?

— „...Shakespeare! adesea te gîndesc cu jale,



*Prieten blind al sufletului meu;
Izvorul plin al cînturilor tale
Îmi sare-n gînd și te repet mereu.
Atît de crud ești tu st-attî de moale,
Furtună-i azi și linu-i glasul tău.
Ca Dumnezeu te-arăți în mii de fețe
Și-nveți ce-un ev nu poate să te-nvețe”*

Asta a spus-o Eminescu, iar noi, ceilalți, de după el, nu mai putem spune altfel!

— Dar Caragiale?

— Pe Caragiale îl știm pe dinafară. El e „de-al nostru”! Păcat că geniul lui, prea acut, o „închis” calea, a epuizat-o... Din trunchiul său de esență tare n-a mai răsărit nici o ramură care să nu se ofilească. Ca să izbutească ceva, dramaturgii